

6de zondag door jaar A

Mt. 5, 17-37

Een kort preekje bij een lang Evangelie.

Het Evangelie van vandaag, de Bergrede, is er eentje om te herkauwen. Niet zozeer omdat het zo lang is, maar eerder omwille van wat er gezegd wordt. Niet doden? OK. Maar wie is er al eens niet kwaad (vertoornd) op een ander? Geen overspel? OK. Maar zelfs niet begeren? Wij zijn toch geen engelen maar mensen van vlees en bloed? Geen valse eed? OK. Maar een leugentje om bestwil, wie doet dat nooit?

Wat kunt ge nu aanvangen met zulke scherpe woorden? Ofwel leggen we ze naast ons neer als zijnde overdreven, ofwel lopen we iedere dag te barsten van de scrupules en het schuldbesef. Wat kan Jezus toch bedoeld hebben met zulke harde beschuldigingen?

Heel simpel en kort gezegd: Hij zet zich hier af tegen de huichelarij van schriftgeleerden en Farizeeën. Wat bij hen blijkbaar vooral telde was het uiterlijke, het publieke voorkomen. Als de wet maar volbracht werd, dan was het goed. Elders noemt Jezus ze daarom 'witgekalkte graven': schoon vanbuiten maar rot vanbinnen.

Het is goed om daarbij ook in de gaten te houden: Jezus komt niet om de wet af te schaffen, maar om ze te vervullen. Dat betekent dat er achter die uitwendige gedragingen een innerlijke bezieling moet steken die zuiver is, oprecht. Want uiteindelijk, met woorden uit de psalmen, doorgrondt de Gever van die wet hart en nieren. Met andere woorden: huichelen tegenover God of omwille van God heeft geen enkele zin.

Bij die strenge taal van vandaag is het heel belangrijk Jezus' bedoeling in de gaten te hebben. Om een vergelijking te maken: het is niet moeilijk iemand 'zijn zaligheid' te zeggen, iemand flink te kapittelen op zo'n manier dat ge hem/haar de grond in boort. Maar dat soort 'waarheid' wurgt mensen en duwt ze het moeras in. Het is heel anders als iemand mij onverbloemd 'mijn zaligheid' komt zeggen, maar me daarna niet in de steek laat. Dat laatste kan heel bevrijdend zijn. En waarom? Omdat de waarheid dan ingebed ligt in liefde: die verdoezelt niets, maar laat ook nooit iemand wegzinken.

De beschuldigingen uit de Bergrede van vandaag lijken misschien eerder op 'afbraakwerk'. Maar die Bergrede is nog maar net begonnen, het is pas de eerste 'etappe'. Die mogen we niet overslaan, maar daar blijft het niet bij. Wie het vervolg leest zal evengoed merken tot wat voor grote en mooie dingen een mens in staat is die oprecht bemint. En daar is het Evangelie van vandaag het voorwerk van. Amen.

Johan Goris, pastoor